

Fejlesztések a Sas-hegyen a védett értékek és a látogatók érdekében

A Sas-hegy hegylábi részén a folyamatos természetvédelmi kezelések mellett szeptembertől a lakossági igények figyelembe vételével megkezdjük a rekreációs célú fejlesztések kivitelezését is.

Csemeték ültetése

„Minden egyes apró cselekedet számít. Minden egyes nap, minden egyes percében bárki tehet valamit azért, hogy jobb legyen a világ” mondta Jane Goodall, miután 2019 augusztusában gyerekek részvételével őshonos facsemetéket – házi berkenyét, vadvadkörtét és molyhos tölgyet – ültetett el a „Kutyafuttató” területén. Ez a faültetés egy hosszú távú természetvédelmi munka legelső lépése.

Jane Goodall facsemetét ültet a Sas-hegyen

A facsemeték ültetése azóta is ütemezetten halad. A facsemeték ültetésében és gondozásában nyújtott folyamatos segítséget köszönjük a helyi lakosoknak, a civil szervezeteknek és az önkénteseknek!

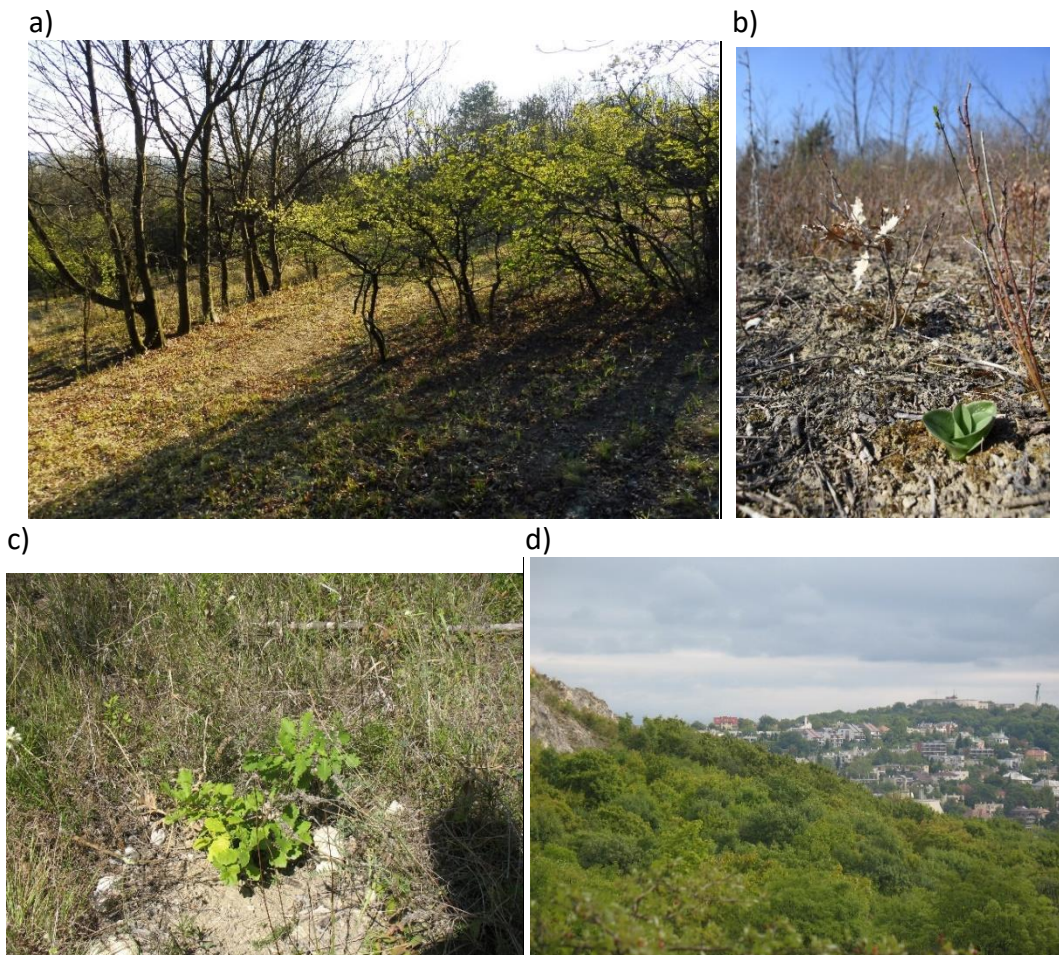

A korábbi és a folyamatban lévő természetvédelmi kezeléseknél köszönhetően ma már egyre több helyen cseperednek molyhos tölgy csemeték és a cserjék visszaszorításának köszönhetően újra megjelentek a védett fajok is, mint pl. a *bíboros kosbor*. Ezek virágzását az ösvényekről idén májusban is megfigyelhettük! Vigyázzunk rájuk!

Bíboros kosbor

Pannon molyhos tölgyesek kialakítása

A déli lejtőkön a szőlő- és gyümölcsstermesztés felhagyásával természet közeli élőhelyek alakulhattak ki kökény- és galagonya cserjésekkel, alacsonyabb virágos kőris és mezei juhar fákkal. A termőhelyre jellemző *pannon molyhos tölgyes* azonban nem tud felnőni, mert a itt hiányoznak a makktermő anyafák. Ezért a cserjék visszaszorításával és tölgy csemeték ültetésével hosszú távon ilyen erdőfoltokat hozunk létre. A tölgyek csak az erdő vázát alkotják, amelyben a *galagonya*, *kökény*, *ostormén bangita*, *csipkebogyó*, *virágos kőris*, *mezei szil*, *barkócafa*, illetve a bíboros kosbor mellett olyan ritka növény- és állatfajok előfordulása is várható, mint pl. a *kék szamárkenyér* és az erdei *szellőrózsa*, vagy a *bőrfutrinka* és a *magyar zsályacincér*. Ezek a fajok a csúcsi rész felé haladva a kezelési területen már előfordulnak.

Változatos "célképek" a Sas-hegyen

a) Megtisztított kőris és galagonya csoportok b) Orchidea tőlevelek egy tölgy csemete előtt c) Többéves tölgycsemete a Dayka Gábor utca feletti részen d) Sas-hegyi erdők, háttérben a Gellért-heggyel (fotók: Koncz Péter)

Lakossági igények

A fejlesztésekkel kapcsolatban 2019 tavaszán egy lakossági kérdőívet készítettünk, melyet közel százan töltöttek ki. A kérdőív alapján is megerősödött bennünk az a kép, hogy a helyiek a természeti értékek védelme és a *szelíd parkerdei fejlesztések* mellett elkötelezettek.

A szabadidős fejlesztéseket illetően a főbb lakossági igények a támogatottsági arány megjelölésével az alábbiak voltak:

- ✓ sétautak javítása, járhatóbbá tétele (54 %),
- ✓ padok, asztalok telepítése (67 %),
- ✓ szemetesek kihelyezése (70 %),
- ✓ ismeretterjesztő táblák kihelyezése (77 %).

A lakosság kifejezetten nem támogatja a parkolók fejlesztését (0 %). Nagyon alacsony a kilátó (7%), illetve kutyás elemek létesítésének (14%), valamint pl. a közvilágítás fejlesztésének (28%) a támogatottsága. Ezért ilyen irányú fejlesztések nem lesznek.

A **fejlesztési terveket** a természetvédelmi elvárások és a lakossági igények figyelembe vételével, a Szent István Egyetem Tájépítészeti és Településtervezési Kar tájépítészének tervei alapján alakítottuk ki, egyeztetve a Sas-hegy Védő Egyesülettel és a XI. kerületi Önkormányzattal.

Megvalósítandó parkerdei fejlesztések

1. Sétautak karbantartása

A lakossági igényeknek megfelelően és figyelemmel a védett természeti értékekre **járhatóbbá tesszük az egyik fő sétautat** a „tölgyes LIFE” táblától (Dayka Gábor utca) a „Kutyafuttató” irányába, továbbá egy új sétautat alakítunk ki egy rejtett kőris fásor felszabadításával és a kerítés áthelyezésével.

2. Kerítések felújítása

Az elrongálódott **kerítést felújítjuk**, mert jelen állapotában nem esztétikus, helyenként megrongáltak. A Sas-hegyi Látogatóközpontból a csúcsi rész továbbra is látogatható, ahol a munkatársak megmutatják a védett fajokat, természeti értékeket. Ha a hegylábi rész felől engedély nélkül bemennek, akkor óhatatlanul is kárt tesznek az unikális,

szentély jellegű élőhelyekben, így azokat már nem tudnánk Önöknek bemutatni! Készítünk egy új kaput, így vezetett túrák alkalmával nagyobb terület látogatható lesz.

3. Padok, asztalok kihelyezése

A megnövekedett forgalom miatt – a természeti értékek védelme mellett – **padokat és asztalokat** helyezünk ki a „Kutyafuttató” és a kőris fasor mellett. Kérjük, hogy ezeket vegyék majd igénybe pihenés céljából! Ezzel is megvédve az értékeesebb gyepterméket.

4. Ismeretterjesztő táblák kihelyezése

A természetvédelmi értékeket, kezeléseket bemutató **ismeretterjesztő táblákat** is kihelyezünk.

5. Odúk, etetők kihelyezése

Fokozatosan egyre több **madár- és denevér odút, madáretetőt, rovarbölcsőt, sün- és lepkelakást** helyezünk ki a területen. Ezeket idővel elfoglalják a lakók! Kérjük és köszönjük majd az etetők téli utántöltését!

6. Hulladékgyűjtők kihelyezése

Hulladékgyűjtőket csak a Dayka Gábor és a Bod Péter utca mentén helyezünk ki, ahol az önkormányzat üríteni tudja azokat. A kutyafuttatón és a terület többi részén nem lesznek újabb gyűjtők, mert nem áll módunkban üríteni, ezért kérjük, hogy a séta közben keletkező hulladékot vigyék magukkal!

7. Apríték tároló környezetének felújítása

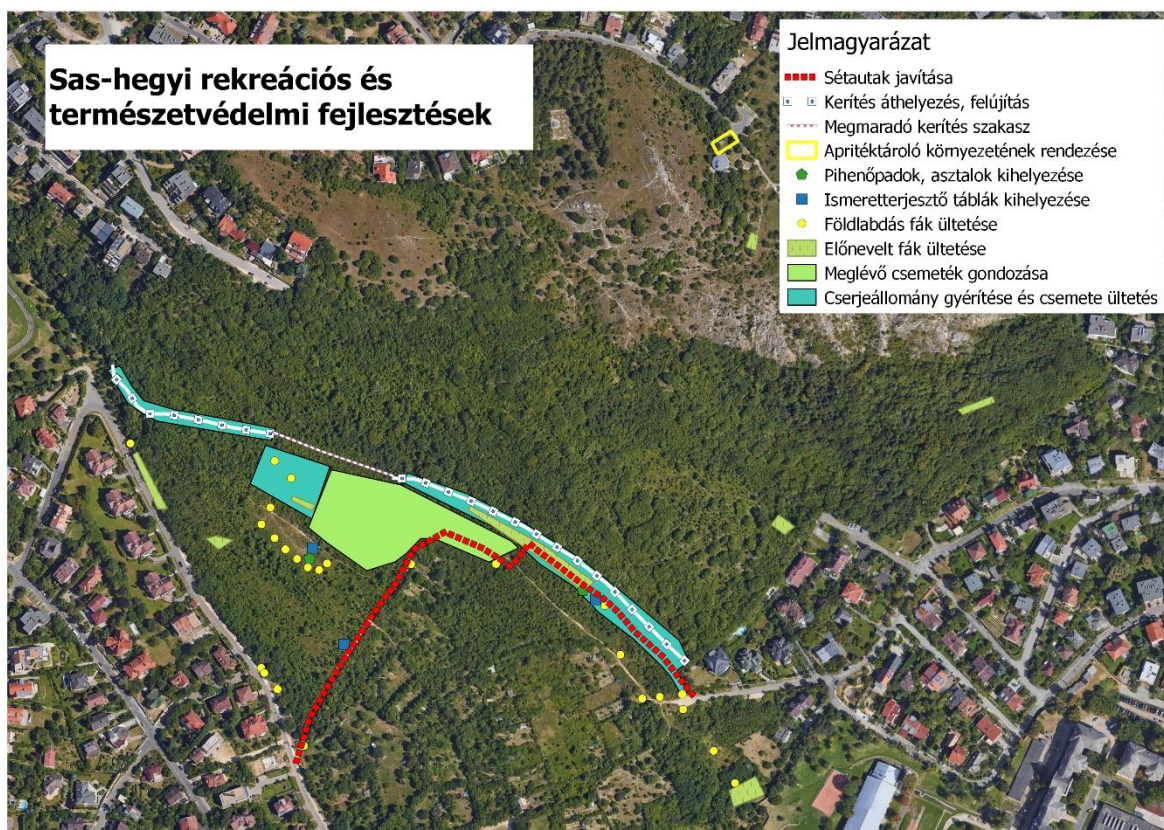
Az apríték a Látogatóközpont téli fűtését szolgálja. A tároló és környékét rendezettebbé tesszük, megszüntetünk egy használaton kívüli emésztő gödröt, alkalmassá tesszük a területet az apríték megfelelő beszállítására.

Most, 2020 szeptemberétől tehát megkezdjük az itt felsorolt beruházások kivitelezését.

Az átmenetileg okozott kellemetlenségekért megértésüket kérjük.

Köszönettel:

Rekreációs fejlesztések áttekintő térképe

E fejlesztéseknek és az Önök együttműködésének köszönhetően a helyi értékeket megtartva egy olyan teret alakítunk ki, ahol még több élettel lesz teli a hegylábi terület!

A fejlesztéseket az „Élettel teli tölgyesekért” című projekt ([LIFE4OakForests](#)) keretében a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság végzi el (bővebb tájékoztatás: dinpi@dinpi.hu).